

Total No. of Questions : 6]

SEAT No. :

P2229

[Total No. of Pages : 4

[5805]-310

M.Com. (Part - II)

330 : CO-OPERATIVE BANKING SYSTEM
Group - D : Co-operation & Rural Development
(2019 CBCS Pattern) (Semester - III)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 60

Instructions to the candidates:

- 1) *Q. No. 1 and Q. No. 6 are compulsory.*
- 2) *Solve any three questions from Q. No.2 to Q. No. 5.*
- 3) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) Fill in the blanks by selecting suitable choice (Any 6 out of 8) **[6]**

- a) A type of loan that is obtained to support a temporary requirement of money for less than a year is known as _____.
  - i) Term loan
  - ii) Medium term loan
  - iii) Short term loan
  - iv) Extended term loan
- b) The Kisan Credit Card (KCC) scheme started in Indian Banks in the year _____.
  - i) 1995
  - ii) 2010
  - iii) 2011
  - iv) 1998
- c) A Loan is an NPA if it is past due for a period of _____.
  - i) 90 Days
  - ii) 30 Days
  - iii) 180 Days
  - iv) 260 Days
- d) The biggest Co-operative bank in the country is _____.
  - i) Saraswat Bank
  - ii) Cosmos Bank
  - iii) Abhyuday Bank
  - iv) MSC Bank
- e) The head office of NABARD is located at _____.
  - i) Delhi
  - ii) Mumbai
  - iii) Chennai
  - iv) Kolkata

P.T.O.

- f) The RBI Act was passed in the year _____.
- i) 1949   ii) 1934
iii) 1964   iv) 1981
- g) How many regional offices does MSC Bank have?
- i) 6   ii) 10
iii) 15   iv) 30
- h) Who regulates the functioning of District Co-operative Banks in India?
- i) State Government   ii) RBI
iii) State Co-operative Banks   iv) NABARD

Q2) What is the Procedure of advances given under Kisan Credit Card Scheme? Explain its problems. **[14]**

Q3) Explain the working and functions of MSC Bank. **[14]**

Q4) Explain the role of NABARD in Agricultural Finance and Rural Development. **[14]**

Q5) Explain the role of RBI in Co-operative Credit. **[14]**

Q6) Write short notes (Any 2 out of 4) **[12]**

- a) Concept of NPA and its norms.
b) Objectives of Maharashtra State Co-operative Bank
c) Organisation Structure of NABARD
d) Objectives of National Federation of State Co-operative Banks.

Total No. of Questions : 6]

P2229

[5805]-310

M.Com. (Part - II)

330 : CO-OPERATIVE BANKING SYSTEM
Group - D : Co-operation & Rural Development
(2019 CBCS Pattern) (Semester - III)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 60

- सूचना :-
- 1) प्रश्न क्र. 1 आणि प्रश्न क्र. 6 सोडविणे आवश्यक आहेत.
  - 2) प्रश्न क्र. 2 ते 5 पैकी कोणतेही तीन प्रश्न सोडवा.
  - 3) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) योग्य पर्याय निवडून गाळलेल्या जागा भरा (कोणत्याही सहा) : [6]

- अ) एक वर्षापेक्षा कमी कालावधीसाठी पैशांच्या तात्पुरत्या गरजेच्या पुर्ततेसाठी घेतलेले कर्ज कोणते?
- i) मुदत कर्ज
  - ii) मध्यम मुदत कर्ज
  - iii) अल्प मुदत कर्ज
  - iv) विस्तारित मुदत कर्ज
- ब) किसान क्रेडिट कार्ड योजना भारतीय बँकांमध्ये केव्हा सुरू झाली.
- i) 1995
  - ii) 2010
  - iii) 2011
  - iv) 1998
- क) ..... पेक्षा जास्त कालावधीपेक्षा कर्ज देय असेल तर त्यास एन.पी.ए. (NPA) मानले जाते.
- i) 90 दिवस
  - ii) 30 दिवस
  - iii) 180 दिवस
  - iv) 260 दिवस
- ड) देशातील सर्वात मोठी सहकारी बँक कोणती?
- i) सारस्वत बँक
  - ii) कॉसमाँस बँक
  - iii) अभ्युदय बँक
  - iv) एम. एस. सी. बँक (Bank)
- इ) नाबार्डचे मुख्य कार्यालय कुठे स्थित आहे?
- i) दिल्ली
  - ii) मुंबई
  - iii) चेन्नई
  - iv) कोलकाता

- फ) आर.बी.आय. कायदा कोणत्या साली मंजूर झाला?
- i) 1949 ii) 1934
iii) 1964 iv) 1981
- य) एम.एम.सी. बँकेची किती क्षेत्रीय कार्यालये आहेत?
- i) 6 ii) 10
iii) 15 iv) 30
- र) भारतातील जिल्हा सहकारी बँकांच्या कामकाजाचे नियमन कोण करते?
- i) राज्य सरकार ii) आर.बी. आय.
iii) राज्य सहकारी बँका iv) नाबार्ड

प्र.2) किसान क्रेडिट कार्ड योजने अंतर्गत देण्यात येणाऱ्या अग्रीमांची प्रक्रिया काय आहे? तिच्या समस्या स्पष्ट करा. [14]

प्र.3) एम.एम.सी. बँकेची कार्यपद्धती व कार्ये स्पष्ट करा. [14]

प्र.4) भारतातील कृषी पतपुरवठा व ग्रामीण विकासातील नाबार्डची भूमिका स्पष्ट करा. [14]

प्र.5) सहकार पतपुरवठ्यातील रिझर्व बँकेची भूमिका स्पष्ट करा. [14]

प्र.6) टिपा लिहा. (चार पैकी कोणत्याही दोन) : [12]

- अ) एन. पी. ए. (NPA) ची संकल्पना व नियम
ब) एम. एस. सी. बँकेची उद्दिष्ट्ये
क) नाबार्डची संघटन संरचना
ड) राज्य सहकारी बँकेच्या राष्ट्रीय संघाची उद्दिष्ट्ये

